

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

05 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Gordilă Nicolae

judecători

Toma Nadejda

Guzun Ion

Covalenco Elena

Catan Liliana

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de inculpat, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2017, în cauza penală în privința lui

Izbaș Afanasie Pavel, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 18.01.2014 - 10.03.2015;*
2. *Instanța de apel: 10.04.2015 - 11.06.2015;*
Rejudecare: 03.05.2017 - 06.03.2017;
3. *Instanța de recurs: 1) 23.11.2015 - 15.03.2016, dispusă rejudecarea;*
2) 26.05.2017 - 05.12.2017.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Nisporeni, din 10 martie 2015, Izbaș A. a fost achitat de sub învinuirea în săvârșirii infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

Măsura de asigurare a acțiunii civile a fost revocată.

2. De către organul de urmărire penală Izbaș A. a fost învinuit de faptul că în perioada anului 2002, urmărind scopul însușirii ilegale, prin delapidare, a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, a însușit suma de 10 200 lei, obținută în urma realizării nucilor strânse din livada arendată de Carp Gh. și amplasată în extravilanul satului XXXXX, pricinuindu-i astfel ultimului o daună materială considerabilă.

Tot el, a fost învinuit de faptul că, în perioada anilor 2004 - 2007, având o afacere comună cu Carp Gh., de creștere a ovinelor, fără știrea și consimțământul ultimului a

vândut 27 de ovine, cu prețul uneia de 770 lei, în sumă totală de 20 790 lei, bani pe care i-a însușit, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, a fost învinuit de faptul că, având o afacere comună cu Carp Gh., de cultivare a strugurilor pe terenul agricol din XXXXX, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, folosindu-se de faptul că în luna septembrie 2006, a primit de la Carp Gh. pentru folosire vremelnică 4 vase din inox cu volumul total de 3 tone, cu prețul unui vas de 15 000 lei, în total 60 000 lei, le-a însușit prin delapidare, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții mari.

Tot el, a fost învinuit de faptul că, având scopul delapidării averii străine încredințate spre administrare, în perioada anilor 2002 - 2011, pornind o afacere comună cu Carp Gh., a primit de la ultimul surse financiare în sumă de 18 050 lei, pentru procurarea loturilor de pământ în XXXXX și plantarea viței de vie. Ulterior, Izbaș A. din banii primiți, a plantat pe o suprafață de 3,51 ha, 8 000 de butași de viță de vie soiul „Moldova”, cu prețul unui butaș de 3,5 lei, în sumă totală de 28 000 lei, cu instalarea parilor din lemn în sumă de 23 625 lei și a 1 210 piloni din beton armat, cu prețul unuia de 70 lei, în sumă totală 84 700 lei și 1 300 kg de sârmă, cu prețul unui kg de 17 lei, în sumă totală de 22 100 lei, cheltuind în total 176 475 lei. Ulterior, inculpatul prin înțelegerea prealabilă cu secretara Primăriei XXXXX, la data de 10.03.2010, în incinta Primăriei XXXXX, au perfectat contracte false de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole din regiunea „La movilă”, din XXXXX ce aparțineau următorilor cetățeni: Ciobanu T. - contractul nr. 83, în sumă de 975 lei cu suprafața terenului de 0,1958 ha; Croitoru C. - contractul nr. 57, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1949 ha; Croitoru Al. - contractul nr. 52, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1951 ha; Croitoru El. - contractul nr. 58, în sumă de 973 lei, cu suprafața terenurilor de 0,0377 ha și 0,1569 ha; Tulbur Z. - contractele nr. 41 și nr. 160, terenurile cu suprafața de 0, 1 951 ha, în sumă de 1 950 lei și cu suprafața de 0,1949 ha, în sumă de 1950 lei; Paladi M. - contractul nr. 49, cu suprafața terenului de 0, 3900 ha, în sumă de 1 952 lei; Mazlov V. - contractul nr. 60 cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 975 lei; Nichifor T. - contractul nr. 141, cu suprafața terenului de 0,1949 ha, în sumă de 1 000 lei; Eșanu F. - contractul nr. 38, cu suprafața terenului de 0,1959 ha, în sumă de 975 lei; Damaschin P. - contractul nr. 37, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; Croitoru M. - contractul nr. 59, cu suprafața terenului de 0, 1950 ha, în sumă de 975 lei; Șișcanu Gh. - contractul nr. 39, cu suprafața terenului de 0,1958 ha, în sumă de 975 lei, iar mai apoi la data de 12.05.2010, au perfectat contracte false de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole ce aparțineau lui Croitoru T. - contractul nr. 161 cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 1 000 lei și la data de 20.09.2010, a terenului ce aparținea lui Gaur A. - contractul nr. 287, cu suprafața terenului de 0,1957 ha, în sumă de 1 000 lei, care ulterior au fost folosite la OCT XXXXX de către inculpatul Izbaș A., înregistrând parcelele de pământ plantate cu viță de vie pe numele său, prin ce l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gh. de toate terenurile agricole plantate cu viță de vie ce i se cuvin în sumă totală de 176 475 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

Izbaș A. a fost învinuit că l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gh. de sursele sale financiare și bunurile investite într-o afacere comună, aducându-i un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 267 465 lei.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Izbaș A. au fost încadrate în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, a fost învinuit de faptul că prin înțelegerea prealabilă cu secretara Primăriei XXXXX, la 10.03.2010, în incinta Primăriei XXXXX, au perfectat în lipsa vânzătorului, falsificând semnăturile din contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole din regiunea „La movilă”, din s. Heleșteni, r-nul Nisporeni, care aparțin: Ciobanu T. - contractul nr. 83, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1958 ha; Croitoru C. - contractul nr. 57, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0.1949 ha; Croitoru Al. - contractul nr. 52, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1951 ha; Croitoru E. - contractul nr. 58, în sumă de 973 lei, cu suprafața terenurilor de 0,0377 ha și 0,1569 ha; Tulbur Z. - contractele nr. 41 și nr. 160, terenurile cu suprafața de 0,1951 ha, în sumă de 1950 lei și cu suprafața de 0,1949 ha, în sumă de 1950 lei; Paladi M. - contractul nr. 49, cu suprafața terenului de 0,3900 ha, în sumă de 1952 lei; Mazlov V. - contractul nr. 60, cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 975 lei; Nichifor T. - contractul nr. 141, cu suprafața terenului de 0,1949 ha, în sumă de 1 000 lei; Eșanu F. - contractul nr. 38, cu suprafața terenului de 0,1959 ha, în sumă de 975 lei; Damaschin P. - contractul nr. 37, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; Croitoru M. - contractul nr. 59, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; Șișcanu Gh. - contractul nr. 39, cu suprafața terenului de 0,1958 ha, în sumă de 975 lei. Ulterior, la data de 12.05.2010, au perfectat contracte false de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole ce aparțineau lui Croitoru T. - contractul nr. 161 cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 1 000 lei și la data de 20.09.2010, a terenului ce aparținea lui Gaur A. - contractul nr. 287, cu suprafața terenului de 0,1957 ha, în sumă de 1 000 lei, care ulterior au fost folosite la OCT XXXXX de către inculpatul Izbaș A., înregistrând parcelele de pământ plantate cu viță de vie pe numele său, prin ce l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gh. de toate terenurile agricole plantate cu viță de vie ce i se cuvin în sumă totală de 176 475 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

De către organul de urmărire penală acțiunile lui Izbaș A. au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, adică *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor și drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Instanța de fond a concluzionat că pe toate cele patru episoade de învinuire a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, în acțiunile acestuia lipsește *latura obiectivă, obiectul material și subiectul delapidării*, astfel în acțiunile acestuia lipsind componenta de infracțiune imputată.

De asemenea, instanța de fond a constatat, că în speță lipsește *latura obiectivă a infracțiunii incriminate inculpatului în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fiind dispusă achitarea acestuia pe acest capăt de învinuire.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de condamnare a lui Izbaș A. în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, la 9 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 alin (1) Cod penal, prin cumul parțial de infracțiuni să-i fie stabilită pedeapsă definitivă, de 10 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, cu admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de partea vătămată.

În motivarea apelului declarat, procurorul a indicat că:

- instanța de fond nu a dat o apreciere corectă situației de fapt și de drept, precum și probelor puse la baza învinuirii inculpatului, deoarece eronat a apreciat unilateral și neobiectiv probele acuzării și nu a respectat prevederile art. 101 Cod de procedură penală, interpretând în mod subiectiv acțiunile acestuia prin prisma teoriei dreptului penal;

- instanța de fond nu a cercetat obiectiv și multilateral toate circumstanțele cazului, ajungând la o concluzie greșită și la adoptarea unei sentințe de achitare pe ambele capete de acuzare neîntemeiată, necorespunzătoare gradului prejudiciabil al infracțiunii comise și contrar prevederilor legale;

- instanța nu s-a expus asupra declarațiilor contradictorii date de inculpat în ședința de judecată.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău, din 11.06.2015, a fost admis apelul declarat, casată sentința și pronunțată hotărâre de condamnare a lui Izbaș A. în baza art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani închisoare și în baza art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal la 2 ani închisoare, iar conform art. 84 Cod penal, prin concurs de infracțiuni, inculpatului Izbaș A. i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, termenul de executare a pedepsei urmând a fi calculat din ziua reținerii acestuia.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Carp Gh., a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

5. Instanța de apel, analizând probele administrate în cauză, a constatat că acestea demonstrează cu certitudine vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunilor imputate lui Izbaș A. prin rechizitoriu și prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. d) Codul penal, după semnele calificative: *delapidarea averii străine adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea vinovatului, cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari și cu folosirea situației de serviciu și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, acțiuni soldate cu daune în proporții mari a drepturilor și intereselor ocrotite de lege a persoanelor juridice.*

Instanța de apel a conchis că, prima instanță la examinarea cauzei a încălcat prevederile art. 101 alin. (1), 384, alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1) - 4), 394 alin. (1). pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penal, apreciind eronat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și în consecință concluzionând incorect precum că în acțiunile inculpatului lipsesc elementele constitutive ale infracțiunilor imputate.

5.1. Instanța de apel a menționat, că *obiectul juridic special* al infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, îl constituie relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile și relațiile sociale cu privire la executarea corectă a atribuțiilor de administrare în privința bunurilor încredințate, *obiectul material* îl constituie bunurile care au o *existență materială*, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor, or, inculpatul a primit în administrare bunurile pătimitului (*ovinele, plantațiile de viță de vie, cu instalarea pilonilor de lemn și beton, a sârmei pentru vie și 4 vase de inox pentru păstrarea vinului obținut de pe plantațiile de vie și banii în sumă de 18 050 lei, destinați pentru procurarea terenurilor*), acestea fiind încredințate inculpatului de către pătimit pentru a fi administrate, nu cu scopul de a transmite dreptul de proprietate asupra bunurilor către inculpat.

Latura obiectivă, constă în acțiunea de însușire ilegală (sustragere) a banilor obținuți din realizarea ovinelor ce-i aparțineau pătimitului în sumă de 20 790 lei, 4 vase de inox la prețul de 60 000 lei, terenurile cu plantațiile de viță de vie, cu instalarea pilonilor și sârmei pentru vie și banii în sumă de 18 050 lei primiți de la pătimit pentru procurarea terenurilor pentru plantarea viței de vie, terenurile cu bunurile pe ele le-a însușit ilegal prin înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor la OCT XXXXX.

Urmările prejudiciabile, la caz îl constituie prejudiciului patrimonial efectiv - în sumă totală de 257 265 lei, proporții deosebit de mari.

Legătura de cauzalitate în speță se caracterizează prin luarea bunurilor ce-i sunt străine inculpatului, dar care, la moment, se aflau în detenția lui legitimă, fiind încredințate de către partea vătămată, el profitând de atribuția de a administra aceste bunuri.

Instanța de apel a considerat necesar de a exclude din învinuirea adusă inculpatului a epizodului însușirii ilegale, prin delapidare, a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, a sumei de 10 200 lei, obținută în urma realizării nucilor strânse din livada arendată de Carp Gh. amplasată în extravilanul XXXXX, pe motiv că, nu poate fi imputată însușirea sumei de bani provenite din vânzarea nucilor inculpatului Izbaș A., deoarece acești bani au fost investiți în procurarea ovinelor și nu a fost însușită de inculpat, iar partea vătămată nu poate pretinde că i-a fost delapidată suma nominalizată, care a fost achitată pentru procurarea ovinelor.

5.2. Instanța de apel de asemenea a constatat că, faptele imputate inculpatului, întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute în art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal, astfel, instanța de fond a ajuns eronat la concluzia că Izbaș A. urmează a fi achitat pe acest capăt de învinuire.

Astfel, potrivit învinuirii înaintate inculpatului și probelor cercetate în cadrul ședinței de judecată, a fost dovedit pe deplin faptul deținerii și folosinței de către inculpat a contractelor false de vânzare-cumpărare a terenurilor care acordă drepturi sau eliberează de obligații, pe care le-a prezentat la OCT Nisporeni, pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor menționate mai sus pe numele său, or potrivit extraselor din sistemul de căutare "ACCES", privind traversarea frontierei de stat și declarațiilor martorilor Ciobanu T. și Mazlov V., s-a constatat că, o parte din

"vânzători" la momentul "încheierii" contractelor nu erau în țară dar se aflau în străinătate (f.d. 61, 74, 76, vol. III).

Instanța de apel a considerat necesar de a exclude din învinuirea adusă inculpatului Izbaș A. în baza art. 361 alin. (2) Cod penal a semnelor calificative - de *confeționare a documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane*, or partea acuzării nu a prezentat instanței de judecată nici o probă pertinentă, concludentă, utilă și veridică care ar demonstra că inculpatul a confeționat contractele de vânzare-cumpărare sau vre-o semnătură ar fi fost falsificată de către el, deoarece s-a stabilit cu certitudine că contractele au fost perfectate la Primărie, la fel nu a fost demonstrat faptul că inculpatul ar fi comis această infracțiune cu o altă persoană, cine este ea și prin ce se probează această învinuire.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 6, 7, 16, 61, 72, 75-78 Cod penal, a ținut cont de gradul prejudiciabil și pericolul social al infracțiunii, de persoana inculpatului Izbaș A., de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra vinovatului, considerând că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă și rațională cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

În partea prejudiciului material produs prin infracțiune, instanța de apel a conchis că, acesta urmează a fi admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, or, partea vătămată nu a prezentat careva probe pentru a proba solicitarea sa de încasare a prejudiciului material cauzat.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul Izbaș A., care, invocând temeiurile prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia și menținerea sentinței.

În motivarea recursului a invocat următoarele argumente:

- la examinarea cauzei de către instanța de apel au fost încălcate prevederile art. 8 alin. (3), 24 alin. (2), 66 alin. (2) pct. 1), 281 alin. (2), 296 Cod de procedură penală;

- inculpatul nu a avut calitatea specială de administrator sau gestionar, deoarece nu s-a probat că, partea vătămată Carp Gh. i-a încredințat inculpatului ovinele în virtutea unei funcții în conformitate cu legislația muncii ori civilă;

- vasele din inox au fost transmise de către Carp Gh. lui Izbaș A. în folosire temporară, dar nu în administrare, care ulterior au fost restituite proprietarului Pînzaru I. prin intermediul lui Carp Gh., fapt confirmat de ultimii;

- la materialele cauzei nu sunt anexate probe care ar confirma primirea de către Izbaș A. în gestiune sau administrare de la Carp Gh. a bunurilor materiale (*în sumă totală de 176 475 lei*), pretinse ca fiind delapidate;

- între partea vătămată Carp Gh. și inculpatul Izbaș A. ar fi niște relații civile, or anterior prin hotărîrea Judecătoriai Nisporeni, din 08.12.2014, a fost dispus încasarea de la Carp Gh. în beneficiul lui Izbaș A. a sumei de 30 310 lei cu titlu de prejudiciul material pentru sustragerea strugurilor de viță de vie și 3 000 lei cu titlu de prejudiciu moral (f.d. 101-102, vol. IV);

- în cursul examinării cauzei în instanțele inferioare, nu și-a găsit confirmare faptul că, partea vătămată a transmis inculpatului suma de 18 050 lei, pentru procurarea loturilor de pământ, cu înregistrarea ulterioară a acestora pe numele lui

Carp Gh.;

- martorii (Beșliu M., Ciobanu T., Croitoru C., Coritoru Al., Croitoru E., Tulbur Z., Paladi M., Mazlov V., Nichifor T., Eșanu F., Damaschin P., Croitoru M., Șișcanu Gh., Croitor T. și Graur A.), au confirmat faptul vânzării terenurilor agricole inculpatului și veridicitatea contractelor de vânzare-cumpărare;

- de către instanța de apel a fost greșit calculată mărimea pretinselor pagube;

- potrivit depozițiilor martorului Chirciu Ev. parii din lemn au fost procurate de inculpat contra sumei de 4 500 lei, dar nu la prețul indicat în actul de învinuire și-n decizia instanței de apel (23 625 lei), totodată au fost instalați doar 300 de piloni din beton armat care aparțin lui Carp Gh., dar nu 1 210 piloni, după cum se pretinde;

- instanța incorect a constatat că, bunurile aflate pe terenurile agricole (butași - 28 000 lei, pari din lemn - 23625 lei, piloni din beton - 84 700 lei, sîrmă - 22 100 lei), constituie suma de 176 475 lei, deoarece din învinuire și decizia instanței de apel se atestă că, bunurile aflate pe terenurile agricole constituie suma de 158 425 lei;

- sârma de suspensie și 300 de piloni din beton armat au fost instalați cu permisiunea părții vătămate și nu s-a constatat că aceste bunuri au fost încredințate inculpatului în virtutea unor raporturi contractuale, aceste bunuri fiind și în prezent instalate pe plantația de viță de vie;

- instanța de apel nu a ținut cont de faptul că Carp Gh. nu este parte, în contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole, fiind în drept să depună o acțiune civilă către părțile contractuale (*vînzător, cumpărător*), cu invocarea nulității absolute;

- „*vînzătorilor, cumpărătorilor*” nu le-a fost cauzat vreun prejudiciu, fapt confirmat prin declarațiile făcute în ședința de judecată, astfel, la caz, fiind incidentă reprezentarea fără împluternicire, prin urmare decade *latura subiectivă* a infracțiunii adică intenția directă a părților contractuale (*vînzător, cumpărător*) și a inculpatului Izbaș A.;

- instanța de apel nu a cercetat și verificat toate probele scrise, în special cele indicate în actul de învinuire, pe fiecare episod în parte, astfel, conform procesului-verbal și părții descriptive a deciziei contestate, în cadrul examinării cauzei, a fost dată citirii lista probelor care au stat la baza învinuirii lui Izbaș A. în faza de urmărire penală.

7. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15 martie 2016 a fost admis recursul ordinar declarat de inculpatul Izbaș Afanasie, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, și dispusă rejudecarea cauzei în ordine de apel în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

8. Pentru a pronunța soluția, instanța de recurs a considerat, că instanța de apel a ignorat faptul că, în baza apelului declarat urma să facă o nouă judecată în fond a cauzei, apreciindu-se din nou probele din dosar, utilizându-se și posibilitatea administrării de noi probe, totodată, menționând că, judecând apelul instanța de apel nu se poate limita doar la redarea de la persoana a treia a circumstanțelor și împrejurărilor cauzei constatate de prima instanță, ci urmează să examineze și să supună verificării toate probele și argumentele aduse de apelanți, respectând prevederile legale.

Astfel, instanța de recurs, analizând procesul-verbal a ședințelor de judecată al instanței de apel, a constatat că, la baza deciziei de condamnare a lui Izbaș A., instanța de apel a pus următoarele probe: - declarațiile: inculpatului; părții vătămate Carp Gh.;

martorilor: Roșca Gr. Pînzaru I. și Gatman Al-dru, date în cadrul ședinței instanței de apel și declarațiile martorilor: Grama V., Gîrlă V., Deleanu Iu., Strelețchi M., Cociu P., Nichifor Al., Cociu Gh., Carp Z., Carp I., Izbaș V., Gligor A., Mițco V., Enachi S. Melin M. Sandachi I., Rupeț A., Beșliu M., Ciobanu T., Mazlov V., Chircu Ev., relatate la faza urmării penale și-n cadrul ședinței de judecată în prima instanță, verificate de către instanța de apel, precum și probele scrise, cercetate de instanța de fond și verificate de instanța de apel: - contractele de vânzare - cumpărare: nr. 83, 57, 52, 58, 41, 160, 49, 60, 141, 38, 37, 59, 39, 161, 287; - procesul-verbal de confruntare din 12.12.2012, dintre partea vătămată și inculpat; - certificatul eliberat de către DA RFC Călărași; - certificatul eliberat de către administrația "NISCOOP" XXXXX; - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 04.09.2013; - informațiile cu privire la traversarea frontierei de stat; - raportul de expertiză nr. 410 din 13.08.2013.

Astfel, instanța de apel a pus la baza unei hotărâri de condamnare declarațiile martorilor vizați în rechizitoriu, care nu au fost audiați în ședința de judecată, or, instanța de apel nu este în drept să pronunțe o hotărâre de condamnare, bazându-se exclusiv pe dosarul din prima instanță, care conține depozițiile martorilor și declarațiile inculpatului, în temeiul căruia fusese achitat în primă instanță.

Mai mult, potrivit alin. (2¹) art. 415 Cod de procedură penală, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului. Însă, în speță, instanța de apel a pronunțat o hotărâre de condamnare fără audierea din nou a martorilor acuzării (Grama V., Gîrlă V., Deleanu Iu., Strelețchi M., Cociu P., Nichifor Al., Cociu Gh., Carp Z., Carp I., Izbaș V., Gligor A., Mițco V., Enachi S., Melin M., Sandachi I., Rupeț A., Beșliu M., Ciobanu T., Mazlov V. și Chircu Ev.), limitându-se doar la citirea declarațiilor acestora relatate la faza de urmărire penală și în cadrul ședințelor de judecată în prima instanță, ceea ce constituie o încălcare vădită a normei procesuale expuse mai sus.

Instanța de recurs a conchis că instanța de apel a argumentat *la general* probele care în viziunea ei confirmă vinovăția inculpatului Izbaș A. în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, fără a le supune unei analize ample pe fiecare capăt de învinuire, or inculpatul Izbaș A. este pus sub învinuire pe mai multe episoade și capete de învinuire.

Statuând pe principiul respectării normelor de drept menționate supra, instanța de recurs a menționat că, instanța de apel în cazul în care a admis apelul procurorului, a casat sentința de achitare și a dispus rejudecarea cauzei, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță și, considerând că se impune soluția adoptării unei noi hotărâri de condamnare a lui Izbaș A., nu era în drept să pună la baza hotărârii de condamnare *declarațiile martorilor menționați supra* fără audierea acestora, în situația în care declarațiile lor au stat la baza sentinței de achitare și procurorul nu a renunțat la probele respective.

În continuare, instanța de recurs a conchis că instanța de apel, soluționând acțiunea civilă pe cauza dată, neîntemeiat a dispus admiterea acesteia în principiu, or potrivit alin. (1) art. 387 Cod de procedură penală, o dată cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei

cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge.

Prin urmare, în partea constatatoare a deciziei, instanța de apel a indicat că în total, inculpatul Izbaș A. l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gh. de sursele sale financiare și bunurile investite într-o afacere comună, aducându-i un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 257 265 lei (f.d. 30). Astfel, instanța de apel constatând prejudiciul cauzat părții vătămate Carp Gh. urma în conformitate cu prevederile alin. (1) art. 387 Cod de procedură penală, să admită acțiunea civilă, în tot sau în parte.

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2017 a fost admis apelul declarat de procuror, casată sentința Judecătorei Nisporeni din 10 martie 2015 și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, după cum urmează:

Procesul penal în privința lui Izbaș Afanasie, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. 2 lit. b), d) Cod penal a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal.

Izbaș Afanasie Pavel a fost recunoscut vinovat și condamnat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal la 8 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei închisorii stabilite lui Izbaș Afanasie, calculându-se din momentul reținerii.

Acțiunea civilă a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea din contul lui Izbaș Afanasie în beneficiul părții vătămate Carp Gheorghe prejudiciul material cauzat prin infracțiune în valoare de 267 465 lei și prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei.

10. Pentru a pronunța soluția, instanța de apel a constatat că, Izbaș Afanasie, în perioada anului 2002, urmărind scopul însușirii ilegale, prin delapidare, a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, având o afacere comună cu Carp Gheorghe, de a arenda livada de nuci amplasată în extravilanul satului XXXXX, arenda căreia a fost achitată de Carp Gheorghe, fără consimțământul ultimului, în toamna anului 2002, din realizarea nucilor culese, a însușit suma de 10200 lei, sumă ce trebuia să-i revină lui Carp Gheorghe, pricinuindu-i astfel ultimului o daună materială considerabilă.

Tot el, Izbaș Afanasie în perioada anilor 2004-2007, având o relație comună cu Carp Gheorghe, de a crește ovine în XXXXX, și fiind procurate de ultimul 46 de ovine și doi berbeci de rasă, în sumă totală de 45429 lei, ovine care i-au fost date în administrare și care pe parcurs s-au înmulțit până la 54 de capete, în perioada anului 2007, acesta aflând că Carp Gheorghe intenționează să vândă ovinele, având scopul delapidării averii străine, în toamna aceluiași an, fără știrea și consimțământul lui Carp Gheorghe a vândut 27 de ovine, cu prețul uneia de 770 lei, în sumă totală de 20790 lei, bani pe care i-a însușit, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă.

Tot el, Izbaș Afanasie, având o relație comună cu Carp Gheorghe, de a cultiva struguri pentru vin de pe terenul agricol din XXXXX, unde din sursele financiare ale lui Carp Gheorghe s-a plantat viță de vie de soiul „Moldova”, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, folosindu-se de faptul că în luna septembrie 2006, a primit de la Carp Gheorghe pentru folosire vremelnică 4 vase din inox cu volumul total

de 3 tone, cu prețul unui vas de 15000 lei, în total 60000 lei, a însușit prin delapidare, aceste vase, ulterior invocând că sunt proprietate a sa, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții mari.

Tot el, Izbaș Afanasie, având scopul delapidării averii străine încredințate spre administrare, care se manifestă prin aceea, că în perioada anilor 2002- 2011, pornind o afacere comună cu Carp Gheorghe, a primit de la ultimul spre administrare surse financiare în sumă de 18050 lei, pentru a găsi cetățeni din XXXXX și a procura de la aceștia loturi de pământ, pentru a planta viță de vie cu o ulterioară înregistrare pe numele lui Carp Gheorghe a acestor loturi de pământ, având un scop bine determinat de a-l deposeda și în continuare de surse financiare și de loturile de pământ, fără a-i spune lui Carp Gheorghe ce intenții urmărește, cu banii investiți de ultimul, au plantat pe o suprafață de 3,51 ha 8000 de butași de viță de vie soiul „Moldova” cu prețul unui butaș de 3,5 lei, în sumă totală de 28000 lei, cu instalarea parilor din lemn în sumă de 23625 lei și a 1210 piloni din beton armat, cu prețul unuia de 70 lei, în sumă totală 84700 lei și 1300 kg de sârmă, cu prețul unui kg de 17 lei, în sumă totală de 22100 lei, cheltuind în total 176475 lei, după ce plantația de vie a devenit roadă, prin înțelegerea prealabilă cu secretara Primăriei XXXXX, la data de 10 martie 2010, în incinta Primăriei com. XXXXX, au perfectat contracte false de vânzare - cumpărare a terenurilor agricole din regiunea „La movilă”, din s. XXXXX ce aparțineau următorilor cetățeni: CIOBANU Tatiana - contractul nr.83, în sumă de 975 lei cu suprafața terenului de 0,1958 ha; CROITORU Constantin - contractul nr. 57, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1949 ha; CROITORU Alexei - contractul nr.52, în sumele 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1951 ha; CROITORU Elena - contractul nr. 58, în sumă de 973 lei, cu suprafața terenurilor de 0,0377 ha și 0,1569 ha; TULBUR Zinaida - contractele nr. 41 și nr. 160, terenurile cu suprafața de 0, 1951 ha, în sumă de 1950 lei și cu suprafața de 0,1949 ha, în sumă de 1950 lei; PALADI Măria - contractul nr. 49, cu suprafața terenului de 0, 3900 ha, în sumă de 1952 lei; MAZLOV Victor - contractul nr. 60 cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 975 lei; NICHIFOR Tudor - contractul nr. 141, cu suprafața terenului de 0,1949 ha, în sumă de 1000 lei; EȘANU Fedosia - contractul nr.38, cu suprafața terenului de 0,1959 ha, în sumă de 975 lei; DAMASCHIN Piotr - contractul nr.37, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; CROITORU Mihail - contractul nr. 59, cu suprafața terenului de 0, 1950 ha, în sumă de 975 lei; ȘIȘCANU Gheorghe - contractul nr. 39, cu suprafața terenului de 0,1958 ha, în sumă de 975 lei, iar mai apoi la data de 12 mai 2010, au perfectat contracte false de vânzare - cumpărare a terenurilor agricole ce aparțineau lui CROITORU Tamara - contractul nr.161 cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 1000 lei și la data de 20 septembrie 2010, a terenului ce aparțineau lui GRAUR Aliona - contractul nr. 287, cu suprafața terenului de 0,1957 ha, în sumă de 1000 lei, are ulterior au fost folosite la Oficiul Cadastral Teritorial Nisporeni de către inculpatul Izbaș Afanasie, înregistrând parcelele de pământ plantate cu viță de vie pe numele său, prin ce l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gheorghe de toate terenurile agricole plantate cu viță de vie ce i se cuvin în sumă totală de 176475 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

În total, inculpatul Izbaș Afanasie l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gheorghe de sursele sale financiare și bunurile investite într-o afacere comună, aducându-i un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 267465 lei.

Astfel, acțiunile lui Izbaș Afanasie au fost încadrate în baza art. 191alin. (5) Cod penal - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite în proporții deosebit de mari.*

Tot el, Izbaș Afanasie, prin înțelegerea prealabilă cu secretara Primăriei XXXXX, la data de 10 martie 2010, în incinta Primăriei XXXXX, au perfectat fără prezența vânzătorului, falsificându-le semnăturile, contracte false de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole din regiunea „La movilă” din s. XXXXX, ce aparțineau următorilor cetățeni: CIOBANU Tatiana - contractul nr. 83, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1958 ha; CROITORU Constantin - contractul nr. 57, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1949 ha; CROITORU Alexei - contractul nr. 52, în sumă de 975 lei, cu suprafața terenului de 0,1951 ha; CROITORU Elena - contractul nr. 58, în sumă de 973 lei, cu suprafața terenurilor de 0,0377 ha și 0,1569 ha; TULBUR Zinaida - contractele nr. 41 și nr. 160, terenurile cu suprafața de 0,1951 ha, în sumă de 1950 lei și cu suprafața de 0,1949 ha, în sumă de 1950 lei; PALADI Măria - contractul nr. 49, cu suprafața terenului de 0,3900 ha, în sumă de 1952 lei; MAZLOV Victor - contractul nr. 60, cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 975 lei; NICHIFOR Tudor - contractul nr. 141, cu suprafața terenului de 0,1949 ha, în sumă de 1000 lei; EȘANU Fedosia - contractul nr. 38, cu suprafața terenului de 0,1959 ha, în sumă de 975 lei; DAMASCHIN Piotr - contractul nr. 37, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; CROITORU Mihail - contractul nr.59, cu suprafața terenului de 0,1950 ha, în sumă de 975 lei; ȘIȘCANU Gheorghe - contractul nr. 39, cu suprafața terenului de 0,1958 ha, în sumă de 975 lei, iar mai apoi la data de 12 mai 2010, au perfectat contracte false de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole ce aparțineau lui CROITORU Tamara - contractul nr. 161, cu suprafața terenului de 0,1951 ha, în sumă de 1000 lei și la data de 20 septembrie 2010, a terenului ce aparțineau lui GRAUR Aliona - contractul nr. 287, cu suprafața terenului de 0,1957 ha, în sumă de 1000 lei, care ulterior au fost folosite la Oficiul Cadastral Teritorial XXXXX de către inculpatul Izbaș Afanasie, înregistrând parcelele de pământ plantate cu viță de vie pe numele său, prin ce l-a deposedat prin delapidare pe Carp Gheorghe de toate terenurile agricole plantate cu viță de vie ce i se cuvin, în sumă totală de 176475 lei, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială în proporții deosebit de mari.

Astfel, acțiunile lui Izbaș Afanasie au fost încadrate în baza art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, *adică confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor și drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Instanța de apel a constatat ca dovedită în afara dubiilor rezonabile vinovăția inculpatului Izbaș Afanasie de comiterea infracțiunilor prevăzute la art. 191 alin. (5) și art. 361 al. (2) lit. b) și d) Cod penal, iar personalitatea acestuia susceptibilă de a fi supusă răspunderii și pedepsei penale, fiind reținut că, instanța de judecată eronat l-a achitat pe Izbaș Afanasie de sub învinuirile imputate, or, aceste circumstanțe au fost combătute de totalitatea probelor acuzării prezentate în instanța de judecată.

10.1. Referitor la învinuirea lui Izbaș Afanasie în baza art. 191 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a stabilit indubitabil că în acțiunile acestuia sunt elementele constitutive ale infracțiunii imputate și în acest sens a reținut că, latura obiectivă a infracțiunii enunțate se caracterizează prin acțiuni concrete, acțiuni de însușire ilegală (sustragere) - inculpatul a însușit banii în sumă de 10200 lei din realizarea nucilor culese, a însușit banii în sumă de 20790 lei obținuți din realizarea ovinelor ce-i aparțineau pătimitului, 4 vase de inox la prețul de 60000 lei, terenurile cu plantațiile de viță de vie, cu instalarea pilonilor și sârmei pentru vie și banii în sumă de 18050 lei primiți de la pătimit pentru procurarea terenurilor pentru plantarea viței de vie, terenurile cu bunurile pe ele le-a însușit ilegal prin înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor la Oficiul Cadastral Teritorial; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv - cauzându-i pătimitului un prejudiciu material în proporții deosebit de mari în sumă totală de 267465 lei; 3) există și legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Astfel inculpatul Izbaș Afanasie a săvârșit luarea bunurilor ce-i sunt străini, dar care, la moment, se aflau în detenția lui legitimă fiind încredințate de către partea vătămată, el profitând de atribuția de a administra aceste bunuri.

Latura subiectivă a infracțiunii se caracterizează prin forma de vinovăție, intenție directă, or, Izbaș Afanasie, urmărind scopul de cupiditate, a obținut bani în rezultatul realizării nucilor culese, a vinderii ovinelor și a înregistrării dreptului de proprietate asupra terenurilor pe care sunt plantate viță de vie și sunt instalați piloni și sârmă pentru vie.

Astfel s-a demonstrat cu certitudine conform probelor administrate, că Izbaș Afanasie avea în posesie și administrare livada de nuci, ovinele, banii în sumă de 18050 lei destinați pentru procurarea terenurilor, plantațiile de viță de vie, și având scop de cupiditate, a sustras banii de pe urma realizării nucilor culese, vânzării ovinelor, însușirea vaselor de inox, a banilor în sumă de 18050 lei pentru procurarea terenurilor, a plantațiilor de viță de vie cu instalarea pilonilor și sârmei pentru vie.

10.2. Referitor la învinuirea lui Izbaș Afanasie în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a stabilit indubitabil că în acțiunile acestuia sunt întrunite elementele laturii obiective și subiective ale infracțiunii specificate supra și a relevat că, nu poate admite și reține argumentele de nevinovăție a inculpatului, apreciindu-le ca o metodă de a evita pedeapsa penală, astfel că, cerințele avocatului de achitare a inculpatului, au fost respinse ca nefondate, ori vinovăția inculpatului Izbaș Afanasie în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal este dovedită, indubitabil, prin probele administrate.

În această ordine de idei, instanța de apel a concluzionat că, inculpatul Izbaș Afanasie cunoștea cu certitudine că deține și folosește contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor false care acordă drepturi sau eliberează de obligații, pe care le-a prezentat la Oficiul Cadastral Teritorial pentru înregistrarea dreptului de proprietate asupra terenurilor pe numele său, deoarece inculpatul cunoștea că o parte din contractele de vânzare-cumpărare sunt semnate de către soția lui IZBAȘ Nina din numele lui și că o parte din vânzători la momentul încheierii contractelor nu erau în țară, dar se aflau în străinătate fapte confirmate și de către martorii Ciobanu Tatiana,

Mazlov Victor și prin informațiile cu privire la traversarea frontierei de stat, eliberate din sistemul de căutare „ACCES” din conținutul cărora reiese că ȘIȘCANU Gheorghe a intrat în Republica Moldova la data de 16 octombrie 2010, iar contractele de vânzare-cumpărare au fost încheiate la 10.03.2010, când vânzătorul nu era în țară, iar CROITORU Mihail a intrat în Republica Moldova la data de 2 septembrie 2010, iar contractele de vânzare-cumpărare au fost încheiate la 10.03.2010, când vânzătorul nu era în țară, și EȘANU Serghei a intrat în Republica Moldova la data de 26 august 2010, iar contractele de vânzare-cumpărare au fost încheiate la 10.03.2010, la fel, vânzătorul la momentul semnării contractului nu era în țară (f.d.74; 76; 61, Vol. III).

10.3. Instanța de apel, examinând cumul probatoriului acumulat în cauza deferită spre examinare, a considerat oportun de a libera de răspunderea penală cu încetarea procesului în privința lui Izbaș Afanasie pe capătul de acuzare în temeiul art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului se prescripție.

În acest context, instanța de apel a menționat că, infracțiunea prevăzută de art.361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, pentru care, legea penală prevede o sancțiune cu închisoarea până la 5 ani, or, potrivit art. 16 Cod penal se consideră infracțiuni mai puțin grave cele pentru care este prevăzută ca pedeapsă maximă cu închisoare până la 5 ani, iar potrivit art. 60 alin. (1) lit. b) Cod penal persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 5 ani de la săvârșirea unei infracțiuni mai puțin grave, indicând că, în speță, infracțiunea a fost comisă la data de 10 martie 2010, astfel 5 ani au expirat.

10.4. Referitor la stabilirea măsurii de pedeapsă în privința inculpatului Izbaș Afanasie pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, și a considerat că, scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate inculpatului Izbaș Afanasie în raport cu personalitatea sa și faptele comise, circumstanțele relevante pentru adoptarea unei condamnări obiective și echitabile poate fi atins doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, nefiind rațional aplicarea altei pedepse.

10.5. În ce privește acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Carp Gheorghe, prin care a solicitat încasarea din contul inculpatului a prejudiciului material cauzat (f.d. 61-64 Vol. IV) și prejudiciului moral în mărime de 100000 lei, instanța de apel, notificând prevederile art. 219 alin.(1), (2), 221 alin.(1) și alin.(2) Cod de Procedură Penală, art. 1398, 1423 Cod civil, a ajuns la concluzia că, pretențiile părții civile Carp Gheorghe în partea încasării prejudiciului material în sumă de 267465 lei sunt întemeiate, deoarece acțiunile inculpatului Izbaș Afanasie sunt în legătură cauzală directă cu consecințele survenite.

La fel, a considerat că pretențiile privind încasarea prejudiciului moral sunt întemeiate, însă suma de 100 000 lei a considerat-o prea mare, care vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii.

Instanța de apel a considerat, necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral suma de 10 000 lei, care va avea efect compensatoriu pentru partea vătămată.

11. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 04 aprilie 2017, este atacată, la 26 aprilie 2017, cu recurs ordinar de inculpatul Izbaș Afanasie, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct.6), 8), 17) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia cu menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului indică următoarele argumente:

– instanța de apel în partea constatatoare a deciziei a introdus fapte adăugătoare care nu au fost puse la baza învinuirii inițiale a inculpatului și majorează volumul învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare;

– **pe epizodul 1**, în ședința de judecată s-a constatat că conform contractelor de arendă (Vol-1, f.d.180,182, 216,225, 226) încheiate între Moldsilva Nisporeni în calitate de arendator și Izbaș Afanasie în calitate de arendaș, sau arendat 4,9 ha de teren acoperit cu pădure pentru instalarea familiilor de albine. Tot odată s-a stabilit că pe terenul dat sunt sădiți și copaci de nuci de pe care arendașul Izbaș Afanasie a cules nucile, le-a vândut la o sumă de 10 200 lei cu care, având consimțământul părții vătămate a procurat 46 de ovine și doi berbeci de rasă. Acest episod a fost exclus din învinuire prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11.06.2015, pe motiv că partea vătămată nu are careva pretenții față de banii câștigați în urma realizării nucilor cu care sau procurat 46 de ovine și doi berbeci de rasă pentru realizarea unei afaceri comune;

– **pe episodul 2**, în învinuirea inițială din rechizitoriu și în ședința de judecată s-a constatat că urmare a banilor câștigați în sumă de 10 200 lei de către Izbaș Afanasie din vânzării nucilor ultimul a cumpărat 46 de ovine și 2 berbeci de rasă, care ulterior sau înmulțit până la 54 de capete. Din declarațiile inculpatului Izbaș Afanasie și martorului Lazari Mihail, care nu au fost combătute de nimeni s-a constatat că în toamna anului 2007, inculpatul nu a vândut 27 de ovine, la un preț uneia de 770 lei, dar 44 capete de ovine, la prețul unei ovine de 200 lei, deoarece anul a fost secetos, era sfârșitul anului de păstorit și nu era nutrețuri pentru întreținerea în timp de iarnă. Tot odată partea vătămată nu s-a plâns că a fost delapidat de 27 de ovine din cele procurate inițial în număr de 46 de ovine de către inculpat de la realizarea nucilor, iar din fructele ca rezultatul de la animale (cârlanii care au devenit ovine) urmare din creșterea ovinilor inițiale. Nu este clar din care considerente instanța de apel a constatat că, „De banii părții vătămate obținuți din vânzarea nucilor, inculpatul a cumpărat cu consimțământul pătimitului 46 ovine și doi berbeci de rasă, în sumă totală de 45 429 lei”;

– **pe episodul 3**, referitor la faptul că Izbaș Afanasie l-a delapidat pe Carp Gheorghe de 4 vase de inox cu diferite volume în total 3 tone, cu prețul unui vas de 15 000 lei, în total de 60 000 lei în instanța de judecată nu și-a găsit confirmarea, or, Pînzaru Ion care în ședința de judecată a relatat, că vasele de inox le-a dat în folosință lui Carp Gheorghe, 4 vase la număr, care i-au fost restituite de Carp Gheorghe. Vasele erau rotunde și pătrate cu volumul de aproximativ 250 litri - 2 vase, și 2 vase de aproximativ 300, 400 litri. Prețul constituia un dolar litru. De asemenea, nu s-a constatat careva pretenții din partea proprietarului Pînzaru Ion față de inculpatul Izbaș Afanasie, privind folosirea celor 4 vasele de inox cu diferite volume.

În ce privește procesul-verbal de ridicare din 04.09.2013 (Vol. III, f.d.39) la care face referire instanța de apel, din descrierea vaselor (volumul, cantitate, etc.) se atestă că de fapt au fost ridicate 4 **vase** de inox cu diferite volume în volum total de **1, 640 tone** și care corespund declarațiilor depuse de proprietarul Pînzaru Ion. Prin urmare, instanța de apel urma să verifice la fața locului cele 4 **vase** de inox în volum total de **3 tone**, care de fapt nu există și care este imputată în învinuire inculpatului Izbaș Afansie;

– pe episodul **4**, din învinuirea expusă în rechizitoriu se atestă „*Prin delapidare l-a deposedat pe Carp Gheorghe de toate terenurile agricole plantate cu vița de vie ce i se cuvin în sumă totală de 176475 lei*”, însă instanța de apel la acest episod a adăugat și majorat volumul învinuirii cu delapidarea: *sumei de 18 050 lei, parilor de lemn în sumă de 23625 lei, pilonilor de beton armat 1210 buc, la prețul unui pilon de 70 lei, în sumă de 84700 lei, sârmă 1300 kg., la prețul unui kg de 17 lei, în sumă de 22100 lei, în sumă totală de 148 475 lei.*

Menționează că, în învinuire nu este estimat *prețul terenurilor agricole plantate cu viță de vie, dar numai butași de viță de vie soiul „Moldova” sădiți în număr de 8000 buc, la prețul unui butași de 3,5 lei, în sumă de 28 000 lei.*

Instanța de apel nu a administrat materialele cauzei prin care s-a constatat că de fapt, Izbaș Afanasie deține și a cultivat vița de vie de soiul „Moldova” pe terenurile agricole cu suprafața de **1,75 ha** și nu pe suprafața de **3,51 ha** după cum este indicat în învinuire și decizia instanței de apel. Acest fapt este confirmat prin depozițiile inculpatului, martorilor, certificatul Primăriei XXXXX nr.903 din 20 iulie 2014 (Vol. IV, f.d.103) și contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole anexate la dosar.

Instanța de apel urma să facă o matematică simplă reieșind din contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole sau să verifice la fața locului terenurile agricole cultivate cu viță de vie de soiul „Moldova”, care sunt pe suprafață de **1,75 ha** și nu pe suprafață de **3,51 ha**.

Recurentul, notificând practica judiciară în procesele penale despre sustragere, relevă că instanța de apel a ignorat aceste prevederi legale, deoarece nu știe ce să argumenteze în aspectul celor stipulate expres că, trebuie să fie raporturi contractuale în scris între inculpat și partea vătămată care să ateste transmiterea bunurilor în gestiune sau administrare și care să ateste în baza căror acte partea vătămată este proprietar a bunurilor încredințate. Instanța de apel nu a prezentat careva acte juridice care să ateste afacerea legală între inculpat și partea vătămată. În sensul legal trebuie să fie o activitate de întreprinzător înregistrată la camera înregistrării de stat, inspectoratul fiscal de stat, oficiul cadastral teritorial, notarul public, primărie, etc.

Instanța de apel, în opinia recurentului, manipulează cu diferite cuvinte nejustificate și anume, face trimitere în episodul 1 - **având o afacere comună**, episodul 2 - **având o relație comună**, episodul 3 - **având o relație comună**, episodul 4 - **având o afacere comună**, prezentând afacerea legală, reieșind dintr-un contract virtual, dar care este necesar să fie unul real și efectiv, care contează asupra drepturilor și obligațiilor inculpatului și părții vătămate. Mai mul ca atât, nu a fost prezentat un contract încheiat în Carp Gheorghe și Izbaș Afanasie pe care îl împuternicește pe ultimul cu calități speciale de administrator a bunurilor lui Carp Gheorghe.

Nu există un act juridic care să ateste primirea de către inculpat a bunurilor imputate în gestiune sau administrare de la inculpat și dacă aceste bunuri aparțin cu drept de proprietate ultimului, anume că, *„Izbaș Afanasie a primit de la Carp Gheorghe în posesie și administrație livada de nuci, ovinele, vaselor de inox, banii în sumă de 18 050 lei destinați pentru procurarea terenurilor, terenurile agricole plantate cu viță de vie, instalate pe sârmă, piloni de lemn și beton”*.

La capătul de învinuire prevăzut de art. 361 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, recurentul menționează că, nu este de acord cu constatarea instanței de apel, or, prin decizia Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 11.06.2015 a fost exclus din învinuirea adusă, semnul calificativ de *confeccionare a documentelor oficiale, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, prevăzută de art.361 alin.(1) lit. b), urmând să rămână art. 361 alin. (2) lit. d) Cod penal*, deoarece partea acuzării care nu a demonstrat că inculpatul a confeccionat contractele de vânzare-cumpărare sau vre-o semnătură ar fi fost perfectate la Primăria, la fel, nu a fost demonstrat faptul că inculpatul ar fi comis această infracțiune cu a altă persoană, cine este ea și prin ce se probează această învinuire.

Pe capătul dat de învinuire instanța de apel nu a ținut cont de faptul, că Carp Gheorghe nu este parte (vânzător, cumpărător) în contractele de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole menționate precum că sunt falsificate. Prin urmare, Carp Gheorghe ca terță persoană în raporturile contractuale de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole era în drept să depună o acțiune civilă către părțile contractuale (vânzător, cumpărător) cu invocarea nulității absolute. Instanța de apel incorect a menționat că contractele de vânzare - cumpărare a terenurilor agricole au fost întocmite în lipsa vânzătorilor fapt ce se consideră că actele juridice sunt falsificate. După cum s-a constatat în ședința de judecată prin declarațiile martorilor - vânzători semnarea doar a unor contracte a fost efectuată prin procedura de reprezentare fără careva împuterniciri.

Mai mult ca atât, părților (vânzătorul, cumpărătorul) nu li s-a cauzat nici o faptă prejudiciabilă, fapt confirmat prin declarațiile făcute în ședința de judecată că nu au pretenții unul față de altul, iar reprezentările au confirmat expres, încheierea contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor agricole.

La acest aspect, aplicându-se procedura de reprezentare fără împuternici, decede latura subiectivă a infracțiunii, adică intenția directă a părților contractuale (vânzător, cumpărător) și a inculpatului Izbaș Afanasie.

Organul de urmărire penală nu a început nici o urmărire penală împotriva reprezentanților fără împuternicire care au încheiat actele juridice menționate în învinuire și decizia instanței de apel, respectiv nu poate fi legală, învinuirea adusă inculpatului Izbaș Afanasie în deținerea și folosirea contractelor de vânzare-cumpărarea a terenurilor agricole false, or, potrivit raportului de expertiză nr.4109 din 13 august 2013 (Vol. II, f.d.176-177), expertul a ajuns la concluzia că nu a fost posibil de stabilit dacă au fost îndeplinite semnăturile la rubrica „Vânzătorul” din contractele de vânzare - cumpărare în speță de Ciobanu Tatiana, Croitoru Constantin, Croitoru Alexei, Croitoru Elena, Tulbur Zinovia, Paladi Măria, Mazlov Victor, Nechifor

Tudor, Eșanu Feodosia, Damaschin Piotr, Croitoru Mihail, Șișcanu Gheorghe, Croitoru Tamara și Graur Aliona, sau o altă persoană a semnat.

Sub acest aspect, se atestă, în opinia recurentului, că instanța de apel a comis erori de drept, deoarece a ignorat prevederile art. art. 24 alin. (3) art. 314 alin. (1) și (2) CPP art. 325 art. 384 alin. (4) art. 385 alin. (1) art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) art. 414 alin. (2) și (6) CPP.

La fel, instanța de apel s-a referit în mai multe rânduri la încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului în baza art. 191 alin. (5) și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, dar în unele cazuri indicând proporțiile daunelor cauzate părții vătămate, în alte cazuri nerespectând mărimea acestor pagube. Aceste divergențe și neclarități exclud posibilitatea întemeierii deciziei contestate și denotă în mod lucid că instanța de apel nu a rejudecat cauza în condițiile legii, nu a soluționat fondul cauzei penale în raport cu circumstanțele imputate inculpatului Izbaș Afanasie, astfel că, a pronunțat o decizie ilegală de condamnare în privința sa.

12. În speță au depus referințe procurorul și avocatul Șalari Gheorghe în numele părții vătămate Carp Gheorghe privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, cu menținerea hotărârii atacate, ca fiind legală și întemeiată.

13. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului, sau, după caz, dispune rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

După cum rezultă din conținutul recursului, autorul acestuia consideră că în acțiunile sale lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 191 Cod penal, și anume latura obiectivă și cea subiectivă a infracțiunii incriminate, din care motiv instanțele de fond au dat o apreciere eronată probelor, astfel greșit a fost condamnat, solicitând achitarea.

În acest sens Colegiul penal atestă că, sub aspectul situației de „neîntrunire a elementelor infracțiunii”, se înțelege acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura cauzală dintre acestea).

Potrivit materialelor cauzei se constată că, Izbaș Afanasie a fost pus sub învinuirea în baza art. 191 alin. (5) Cod penal - *delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite în proporții deosebit de mari* și art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal - *confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane,*

soldate cu daune în proporții mari intereselor și drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice, însă instanța de fond a adoptat sentință de achitare în privința lui Izbaș Afanasie, deoarece a ajuns la concluzia că în acțiunile acestuia lipsesc elementele constituite ale infracțiunilor imputate.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel a casat sentința primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care procesul penal în privința lui Izbaș Afanasie, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. 2 lit. b), d) Cod penal a fost încetat, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal, iar pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (5) Cod penal a fost recunoscut vinovat și condamnat, constatând circumstanțele de fapt indicate de organul de urmărire penală în rechizitoriu, precum că inculpatul a însușit de la partea vătămată mijloace bănești și alte bunuri materiale încredințate în administrarea lui, în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 267465 lei.

Analizând hotărârile atacate, Colegiul penal constată greșite concluziile atât a instanței de apel care l-a condamnat pe inculpat în baza art. 191 alin.(5) Cod penal, cât și a primei instanțe, care a considerat că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.191 Cod penal n-a fost dovedită.

În acest sens Colegiul atestă că, latura obiectivă a delapidării se caracterizează prin comiterea acțiunii îndreptate spre însușirea ilegală a bunurilor altei persoane fizice sau juridice, în a cărei posesie sau detenție se află. Luarea bunului se face anume de la această persoană - fizică sau juridică - acțiune prin care se aduce atingere poziției bunurilor din sfera ei patrimonială, producându-i pagube materiale. Caracterul ilegal al însușirii se exprimă prin scoaterea de către făptuitor, fără temei, a bunului din posesia sau detenția altei persoane și trecerea acestuia, fără nici un drept, în stăpânirea sa, ținând cont de faptul că acest bun i-a fost încredințat în administrare și putea fi utilizat numai potrivit destinației.

Delapidarea este o infracțiune de rezultat (componentă materială) și se consideră consumată din momentul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, iar făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile străine după dorință.

Din analiza materialelor cauzei, Colegiul largit constată că nu și-a găsit confirmare învinuirea adusă inculpatului pe episodul însușirii ilegale, prin delapidare, a bunurilor altei persoane, încredințate în administrare, a sumei de 10 200 lei, obținută în urma realizării nucilor strânse din livada arendată de Carp Gh. amplasată în extravilanul s. Heleșteni, r-nul Nisporeni, pe motiv că, nu poate fi imputată însușirea sumei de bani provenite din vânzarea nucilor inculpatului Izbaș A., deoarece acești bani au fost investiți în procurarea ovinelor și nu a fost însușiți de către inculpat, iar partea vătămată nu poate pretinde că i-a fost delapidată suma nominalizată, care a fost achitată pentru procurarea ovinelor. Astfel Colegiul consideră necesar de a exclude acest episod din învinuirea adusă inculpatului.

În acest sens, Colegiul reține că atât în ședința instanței de fond, cât și în ședința instanței de apel, atât inculpatul Izbaș Afanasie cât și partea vătămată Carp Gheorghe au afirmat că din suma de 10 200 lei, obținută în rezultatul vânzării nucilor, cu acordul și consimțământul părții vătămate au fost procurate 46 oi de către inculpat, și ei au hotărât să înceapă o afacere comună cu crescutul ovinelor (f.d.232 verso, vol. III,

f.d. 90, vol. IV), astfel că, partea acuzării neîntemeiat i-a înaintat învinuirea inculpatului privind delapidarea sumei de 10 200 lei, prin însușire ilegală. La fel, se menționează că, și la faza urmăririi penale, partea vătămată Carp Gheorghe a declarat că, „...*Izbaș Afanas mi-a comunicat că soția lui a vândut nucile pe care le-a cules și a făcut suma de 10 200 lei.*”, „...*tot Izbaș Afanas a propus să cumpărăm niște oi. Și el personal mi-a comunicat că de acei 10200 lei a cumpărat 49 de oi*”. (f.d.53, 54, vol. I).

De asemenea, Colegiul lărgit conchide, că nu și-a găsit confirmare învinuirea privind însușirea prin delapidare a 4 vase de inox, considerând necesar de a exclude din învinuirea adusă inculpatului acest episod, deoarece potrivit procesului – verbal de audiere a părții vătămate Carp Gheorghe, acesta a renunțat la învinuirile aduse și la paguba de 60 000 lei, deoarece vasele de inox nu-i aparțineau și au fost restituite proprietarului Pânzaru Ion (f. d. 233, vol. III).

Acest fapt este confirmat prin ordonanța de transmitere a corpurilor delictive din 04 septembrie 2013, potrivit căruia partea vătămată Carp Gheorghe a primit spre păstrare patru butoaie de inox în formă cilindrică (f.d.43, vol. III), care, ulterior au fost restituite martorului Pânzaru Ion, fapt confirmat prin declarațiile ultimului în ședința de judecată în prima instanță: „*În 2007 Carp m-a rugat să-i împrumut lui 4 vase de inox cu diferite volume pentru a păstra vinul*”, „*În 2013 mi-a întors vasele înapoi, deoarece a refuzat să le procure, fiind prea scumpe*” (f. d.236, vol. III).

Mai mult, din materialele dosarului rezultă, că vasele din inox au fost luate de către partea vătămată și inculpat pentru a fi folosite în afacerea comună, fiind ulterior restituite proprietarului Pânzaru Ion, fapt ce se confirmă prin ordonanța de restituire și declarațiile sus-menționate.

Cu referire la ultimul episod din învinuire în care figurează suma prejudiciului cauzat părții vătămate în mărime de 175 475 lei, Colegiul lărgit reține, că potrivit contractelor de vânzare-cumpărare suprafața terenului destinat pentru plantarea viței de vie, înregistrat pe numele lui Izbaș Afanasie, constituie 2, 9886 ha (f. d. 119-121, vol. III), deși în învinuire figurează suprafața terenului de 3,51 ha.

Potrivit materialelor cauzei acest teren a fost procurat de către inculpatul Izbaș A. din sursele financiare în sumă de 18050 lei, primite de la partea vătămată Carp Gheorghe pentru cumpărarea loturilor de pământ de la cetățenii din s. XXXXX, care urmau a fi înregistrate pe numele părții vătămate, însă ilegal au fost înregistrate la OCT XXXXX pe numele inculpatului, în baza unor contracte de vânzare-cumpărare a terenurilor, contracte care s-au dovedit a fi false.

Astfel, Colegiul penal consideră, că în speță s-a dovedit cert, că terenurile au fost procurate din sursele financiare ale părții vătămate și, de fapt, urmau a fi înregistrate ca proprietate a părții vătămate Carp Gheorghe.

Totodată, potrivit învinuirii pe terenul indicat au fost plantați 8000 de butași de viță de vie soiul „Moldova” cu prețul unui butaș de 3,5 lei, în sumă totală de 28000 lei, cu instalarea parilor din lemn în sumă de 23625 lei și a 1210 piloni din beton armat, cu prețul unuia de 70 lei, în sumă totală 84700 lei și 1300 kg de sârmă, cu prețul unui kg de 17 lei, în sumă totală de 22100 lei, cheltuind în total 176475 lei.

Însă, Colegiul penal atestă că, potrivit ordonanței de transmitere a corpurilor delictive din 04 septembrie 2013, partea vătămată Carp Gheorghe a primit spre păstrare

1008 pari de beton cu greutatea de 70 kg și 90 kg, 21 600 metri sârmă cu diametru de 3 mm, care se aflau pe un teren agricol de 4 ha, plantat cu viță de vie de soiul „Moldova” (f. d. 42, vol. III), bunurile fiind depistate la fața locului la 04 septembrie 2013 și indicate în procesul – verbal de cercetare la fața locului.

Din analiza aceluiași act procedural Colegiul penal relevă, că nu a fost constatat faptul, că pe terenul dat erau instalați și parii din lemn în sumă de 23625 lei, indicați în învinuire (f. d. 30, vol. III), astfel că delapidarea acestor bunuri nu poate fi imputată inculpatului, deoarece nu s-a constatat existența acestor bunuri.

În aceste condiții, Colegiul penal atestă, că bunurile care figurează în rechizitoriu - butașii, parii și sârma, nu constituie bunuri, ce nu pot fi separate de terenul pe care era sădită vița de vie, mai mult, ele se aflau pe acest teren, la care partea vătămată avea acces, nefiind reținute de către inculpatul Izbaș A. și puteau fi oricând ridicate de către partea vătămată Carp Gheorghe.

Din aceste considerente, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că din suma prejudiciului 176475 lei, indicată în învinuirea înaintată inculpatului Izbaș A. pe episodul patru se confirmă numai suma de 18050 lei, surse financiare primite de la partea vătămată Carp Gheorghe pentru procurarea loturilor de pământ de la cetățenii din s. XXXXX, pe care inculpatul le-a însușit, înregistrând ilegal la OCT XXXXX pe numele său terenurile procurate cu banii părții vătămate, în baza contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor, care ulterior s-au dovedit a fi false, deși în speță s-a dovedit cert, că terenurile au fost procurate din sursele financiare ale părții vătămate și, de fapt, urmau a fi înregistrate ca proprietate a părții vătămate Carp Gh.

În așa mod Colegiul penal a ajuns la concluzia că, instanța de apel, rejudecând cauza, a concluzionat despre vinovăția inculpatului în delapidarea bunurilor părții vătămate în proporții deosebit de mari, fără o analiză și apreciere multilaterală a probelor, constatând în mod eronat asupra prezenței în speță a mărimii prejudiciului material cauzat prin acțiunile ilegale ale inculpatului indicată în rechizitoriu, astfel încadrând juridic eronat acțiunile inculpatului.

Prin urmare, reținând circumstanțele sus-menționate, Colegiul penal constată că inculpatul Izbaș Afanasie prin acțiunile sale ilegale, a săvârșit delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, i-a cauzat părții vătămate Carp Gh. *daune în proporții considerabile*, în următoarele circumstanțe : Izbaș Afanasie, în perioada anilor 2002 - 2011, pornind o afacere comună cu Carp Gh., a primit de la ultimul surse financiare în sumă de 18 050 lei, pentru procurarea loturilor de pământ în s. XXXXX, care au fost înregistrate la OCT XXXXX pe numele inculpatului, în baza contractelor de vânzare-cumpărare a terenurilor. Tot Izbaș A., în perioada anilor 2004 - 2007, având o afacere comună cu Carp Gh., de creștere a ovinelor, fără știrea și consimțământul ultimului a vândut 27 de ovine, cu prețul uneia de 770 lei, în sumă totală de 20 790 lei, bani pe care i-a însușit, pricinuindu-i astfel părții vătămate o daună materială considerabilă. Suma totală a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale inculpatului Izbaș A. constituie suma de 38 840 (treizeci și opt mii opt sute patruzeci) lei.

Astfel, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a reîncadra acțiunile inculpatului din art. 191 alin. (5) Cod penal în baza art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal – „delapidarea

averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, or, potrivit art. 126 alin. (2) Cod penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Referitor la învinuirea imputată inculpatului Izbaș Afanasie în baza art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, Colegiul lărgit consideră că, concluzia instanței de apel privind condamnarea Izbaș Afanasie pentru *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, săvârșită de două persoane, soldate cu daune în proporții mari intereselor și drepturilor ocrotite de lege ale persoanelor fizice*, este una corectă și legală, deoarece la rejudecarea acuzei, instanța de apel a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, constatând că, în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele constituite ale infracțiunii specificate supra.

De asemenea, este corectă și încetarea procesului penal în privința lui Izbaș Afanasie, învinuit în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. 2 lit. b), d) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție prevăzut la art. 60 Cod penal.

În ce privește acțiunea civilă înaintată de partea vătămată, Colegiul lărgit reține că, instanța de apel a dispus încasarea din contul inculpatului prejudiciul material în sumă de 267465 lei, considerând-l întemeiat, însă din circumstanțele expuse supra, Colegiul penal concluzionează, că în realitate partea vătămată a fost prejudiciată doar cu suma de 38 840 lei, sumă, care urmează a fi încasată din contul inculpatului Izbaș Afanasie în beneficiul părții vătămate Carp Gheorghe. În rest acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material se va admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Iar, în partea încasării sumei de 10 000 lei cu titlu de prejudiciu moral, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a considerat că pretențiile privind încasarea prejudiciului moral sunt întemeiate, însă suma de 100 000 lei a considerat-o prea mare, deoarece vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei pentru infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal, Colegiul lărgit ține cont de prevederile art. 7, 61, 75, 78 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite, potrivit art. 16 Cod penal se clasifică în categoria infracțiunilor infracțiuni grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv la locul de trai, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal constată necesar de a stabili inculpatului Izbaș Afanasie pedeapsă penală sub formă de închisoare, însă ajunge la concluzia că corectarea și

reeducarea condamnatului, este posibilă cu dispunerea suspendării condiționale a executării pedepsei închisorii pentru o perioadă de probațiune, potrivit prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, potrivit prevederilor art. 90 Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoarea pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate, dacă în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvârșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei (alin. 4 al art. 90 Cod penal).

În speță, potrivit art. 16 Cod penal infracțiunea săvârșită de către inculpatul Izbaș Afanasie se califică ca infracțiune gravă, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 12 ani inclusiv, de aceea, cu referire la dosarul examinat, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal este posibilă.

Astfel, Colegiul penal va stabili inculpatului pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani, și va aplica prevederile art. 90 Cod penal, prin care se dispune suspendarea executării pedepsei pe o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani cu indicarea în calitate de obligațiune pe care o va avea inculpatul în această perioadă potrivit alin.(6) art.90 Cod penal : inculpatul nu-și va schimba domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Reieșind din circumstanțele expuse supra, Colegiul lărgit conchide că, decizia instanței de apel, urmează a fi casată total, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri.

12. În temeiul art. 434, art. 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE :

Se admite recursul ordinar declarat de inculpatul Izbaș Afanasie Pavel, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 martie 2017, se rejudecă cauza și se pronunță o nouă hotărâre, după cum urmează:

Izbaș Afanasie Pavel se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții legate de administrarea bunurilor materiale pe un termen de 2 (doi) ani.

Conform art.90 Cod penal se suspendă condiționat executarea pedepsei cu închisoarea aplicată lui Izbaș Afanasie Pavel pentru o perioadă de probațiune de 2 (doi) ani, cu obligarea condamnatului să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Izbaș Afanasie Pavel, urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Acțiunea civilă se admite parțial și se dispune încasarea din contul inculpatului Izbaș Afanasie Pavel în beneficiul părții vătămate Carp Gheorghe prejudiciul material în sumă de 38 840 (treizeci și opt mii opt sute patruzeci) lei și prejudiciul moral în mărime de 10 000 (zece mii) lei.

În rest acțiunea civilă în partea încasării prejudiciului material se admite în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

În rest, celelalte dispoziții ale deciziei atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **19 ianuarie 2018**.

Președinte	Gordilă Nicolae
Judecător	Toma Nadejda
Judecător	Guzun Ion
Judecător	Covalenco Elena
Judecător	Catan Liliana